

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 11CoP/102/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4113208734
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Bianka Gelačíková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2015:4113208734.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Bianky Gelačíkovej a členov senátu JUDr. Kataríny Štrignerovej a JUDr. Blanky Podmajerskej, vo veci starostlivosti súdu o maloletého S. E., L.. XX.XX.XXXX, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce sociálnych vecí a rodiny, odbor sociálnych vecí Senec, Trnavská 1, dieťa rodičov: matka - C. A., J. J. XXXX/X, L., zast. spoločnosťou: Bizoň&Partners, s.r.o., Advokátska kancelária, so sídlom Hviezdoslavovo námestie 25, Bratislava a M. - I.. C. E., J. O. Č.. XXX, o návrhu na zmenu úpravy práv a povinností k maloletému, na odvolanie obidvoch rodičov proti rozhodnutiu Okresného súdu Bratislava III, č.k. 37P/192/2013-2083 zo dňa 02.12.2014, jednohlasne takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvého stupňa sa v časti úpravy styku otca s maloletým S., L.. XX.XX.XXXX C. R. L. Í. tak, že otec sa môže s maloletým S. stretávať každý víkend v párnom kalendárnom týždni od piatka od 16.00 hod. do nedele do 17.00 hod. a v každom nepárnom kalendárnom týždni od stredy 16.00 hod. do piatka do 8.00 hod., s výnimkou letných, veľkonočných a vianočných prázdnin. Otec si maloletého v pracovné dni prevezme a v piatok o 8.00 hod. odovzdá v predškolskom alebo školskom zariadení, počas víkendu dieťa odovzdá v mieste bydliska matky.

Počas letných prázdnin sa upravuje styk otca s maloletým S. v čase od 01.07. od 8.00 hod. do 15.07. do 18.00 hod. a od 01.08. od 8.00 hod. do 15.08. do 18.00 hod.. Otec si dieťa prevezme a odovzdá matke v mieste jej bydliska.

Vo zvyšku sa rozsudok súdu prvého stupňa p o t v r d z u j e.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa zveril maloletého S., L.. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matky a zároveň vyslovil, že v tejto časti je výrok rozsudku predbežne vykonateľný. Určil, že obaja rodičia sú oprávnení maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok. Otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu maloletého S. sumou XXX € mesačne, odo dňa rozhodnutia, ktorú sumu je otec povinný zasielať k rukám matky vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred. Súd prvého stupňa upravil styk otca s maloletým S. tak, že otec sa môže s maloletým stretávať každý párný víkend v kalendárnom roku od piatka od 16.00 hod. do nedele do 17.00 hod. a každý nepárný týždeň v kalendárnom roku v utorok od 16.00 hod. do 18.00 hod. a vo štvrtok od 16.00 hod. do 18,00 hod., každý kalendárny rok v čase letných prázdnin od 1.7. od 08.00 hod. do 15.7. do 18.00 hod. a od 16.8. od 08.00 hod. do 31.8. do 18.00 hod., každý párný kalendárny rok v čase vianočných sviatkov od 24.12. od 09.00 hod. do 26.12. do 19.00 hod., a každý nepárný kalendárny rok od 27.12. od 09.00 hod. do nasledujúceho 1.1. do 19.00 hod., každý nepárný kalendárny rok vo Veľkonočné sviatky od veľkonočného štvrtka od 14.00 hod. do utorok nasledujúceho po veľkonočnom pondelku do 17.00 hod. s tým, že si otec v stanovené dni a hodiny vždy prevezme maloletého v mieste bydliska matky a v stanovené dni a hodiny vráti maloletého späť matke v mieste

jej bydliska. Týmto rozsudkom zmenil rozsudok Okresného súdu v Nitre, č.k. 13P/187/2012-29 zo dňa 12.07.2012. Žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania.

Súd prvého stupňa svoje rozhodnutie právne zdôvodnil ust. § 36 ods. 1, § 25 ods. 1, 2, 4, § 26, § 62, § 65 ods. 1 § 75 ods. 1 Zák. o rodine a predbežnú vykonateľnosť vyslovil podľa § 162 ods. 3 O.s.p..

Súd prvého stupňa na základe vykonaného dokazovania mal preukázané, že návrh matky na zmenu úpravy práv a povinností k maloletému S. je dôvodný. Súd prvého stupňa pri svojom rozhodovaní prihliadol na celkový záujem rodičov o maloletého S., na výpovede svedkýň, ktoré potvrdili, že starostlivosť o maloletého S. je dobrá, záujem rodičov o maloletého S. je veľký. Súd prvého stupňa zohľadnil rovnako veľké nedorozumenia v rodine maloletého S., ktoré vyústili až do rozvratu manželstva starých rodičov, pričom do tohto konfliktného prostredia bol zatiahnutý aj maloletý S., ktorý má s príbuznými vybudovaný pekný vzťah. Súd prvého stupňa prihliadal aj na výpovede svedkov I. E. S. N. A., ktorí potvrdili blízký a úprimný vzťah maloletého Adama k matke, ale aj veľké nedorozumenia a nezhody v rodine, taktiež na výpovede svedkýň S. D., C. E. S. S. E., ktoré potvrdili dobrú starostlivosť zo strany otca o maloletého S. a poznatok starej matky o nedostatku materskej lásky zo strany matky maloletého S. a jej vlažnú starostlivosť, uviedla, že spolu už nekomunikujú. Uvedené výpovede potvrdili jednoznačne hlboký rozvrat vzťahov v rodine maloletého S., pričom svedkyňa S. B. pochopila záujem starej matky o výchovu maloletého S.. Súd prvého stupňa vo veci nariadil znalecké dokazovanie a po vykonanom znaleckom dokazovaní dospel k záveru, že je v záujme maloletého S. jeho zverenie do osobnej starostlivosti matke. Súd prvého stupňa vychádzal zo záverov znalca, ktorý doporučil na základe výsledkov psychologického vyšetrenia zúčastnených zmenu zverenia maloletého S. a jeho zverenie do osobnej starostlivosti matke. Táto forma rodičovskej starostlivosti podľa názoru súdneho znalca bude z psychologického hľadiska najlepšie zohľadňovať záujem maloletého S., jeho vývinové potreby, citovú a emočnú kvalitu najbližšieho prostredia, ktorá je základom pre vytvorenie udržanie a rozvíjanie stabilnej a kvalitnej vzťahovej väzby. Súd pri svojom rozhodovaní prihliadol na závery znalca, ktorý konštatoval, že maloletý S. má vytvorené silnejšie citové väzby a emocionálne väzby vo vzťahu s matkou v porovnaní s otcom. Maloletý S. má vytvorený pozitívny vzťah aj k otcovi v rámci neho však absentuje dostatočné množstvo spontánne prejavovaných citových a emočných momentov, preto emočná väzba maloletého S. vo vzťahu k otcovi je skôr neutrálna a nápadne kontrastuje s komplexnejšími prirodzenými osobnostnými charakteristikami matky, zvlášť v rovine emočnej a motivačnej, voči ktorej sa prejavuje výraznejšie pozitívne. Maloletému prítomnosť matky chýba a starostlivosť otca ju nedokáže plnohodnotne nahradiť. Súd prvého stupňa vyhodnotil aj listinný dôkaz zakladaný otcom, vo forme znaleckého posudku, ktorý si dal vypracovať otec sám, a na základe oboznámenia sa s uvedeným listinným dôkazom súd prvého stupňa konštatoval, že uvedený znalecký posudok pre rozhodnutie v danej veci je nekomplexný vzhľadom k tomu, že matka nemala vedomosť o uvedenom vyšetrení a nebola vyšetrená a taktiež otec neinformoval matku o tom, že maloletý syn bude podrobený aj tomuto vyšetreniu. Súd prvého stupňa preto konštatoval, že komplexnejšiu výpovednú hodnotu má znalecký posudok, ktorý bol vypracovaný súdom nariadeným súdnym znalcom. Súd prvého stupňa nemal zistené podmienky pre formu striedavej osobnej starostlivosti. Čo sa týka výživného súd prvého stupňa zaviazal otca platením výživného v sume, ako je uvedené vo výrokovej časti rozsudku, nakoľko má za to, že takto určené výživné považoval za primerané odôvodneným potrebám maloletého, ako aj primerané zárobkovým a majetkovým možnostiam a schopnostiam otca. Ďalšie vykonania dokazovania považoval súd prvého stupňa za nadbytočné a neefektívne, s prihliadnutím na rozsiahle dokazovanie, ktoré bolo v danej veci vykonané, a toto dokazovanie považoval za postačujúce na rozhodnutie v danej veci. Súd prvého stupňa upravil široký rozsah styku otca s maloletým, pretože takto upravený styk je v záujme maloletého. Súd prvého stupňa nevyslovil predbežnú vykonateľnosť v časti výživného, nakoľko táto vyplýva priamo zo zákona. Súd prvého stupňa o zmene zverenia rozhodol po dôkladnom zvážení pomerov a situácie v rodine maloletého S. a konštatoval, že nepristúpil k tejto zmene z dôvodu, že otec by nebol dobrým rodičom alebo že by nezvládol výchovu syna. K zmene výchovného prostredia dospel súd na základe komplexného zhodnotenia dôkazov a celej situácie v rodine a vzhľadom k nízkemu veku maloletého S., keď znalec konštatoval, že maloletému S. prítomnosť matky chýba a vo vzťahu s otcom nie je plnohodnotne motivovaný, súd prvého stupňa bol toho názoru, že zverenie maloletého do výchovy matke je v jeho najlepšom záujme, a tento záujem je prvoradý. O trovách konania rozhodol súd prvého stupňa podľa § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p..

Proti tomuto rozhodnutiu podali odvolanie otec aj matka maloletého.

Otec v odvolaní namietal, že v konaní nebola ustálená zmena pomerov v súlade s ust. § 26 Zák. o rodine, keď nemôže ísť len o akúkoľvek zmenu, ale musí ísť o podstatnú zmenu pomerov. Zmena pomerov je hmotnoprávnym základom pre nové rozhodnutie a túto musí súd vždy zistiť a ustáliť. Zmena pomerov odôvodňuje zmenu výchovného prostredia maloletého, zmena pomerov sa vyžaduje aj z dôvodu, aby bola zabezpečená stabilita pomerov, vrátane stability výchovného prostredia. V danom prípade nejde o rozvod manželstva, prvé rozhodnutie o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti niektorého z rodičov. Maloleté dieťa je na svojho otca veľmi naviazané, pričom maloleté dieťa uviedlo, že chce zostať u otca. Do pozornosti dal odôvodnenie rozsudku súdu prvého stupňa, keď k zmene pristúpil nie z dôvodu, že by otec nebol dobrým rodičom alebo že by nezvládol výchovu syna. Nevidí absolútne žiadne prekážky na svojej strane, ktoré by bránili v jeho osobnej starostlivosti pri výchove dieťaťa. V konaní nebola preukázaná zmena pomerov. Aj keby zmena pomerov bola preukázaná, súd prvého stupňa bol povinný prihliadnuť na požiadavku stability výchovného prostredia maloletého, keď za danej situácie dochádza k zásadnej zmene v živote maloletého a naprosto k novej situácii, kedy má byť dieťa zverené do osobnej starostlivosti matky, u ktorej doteraz nikdy nebolo. Súd prvého stupňa nezávažil závažný dopad na ďalší psychický vývoj dieťaťa. Súd nechal do úvahy záujem maloletého dieťaťa. Súd prvého stupňa rozsudok riadne neodôvodnil, keď z odôvodnenia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. Takto súd porušil právo na spravodlivý proces, keď v hodnotení skutkových zistení absentuje určitá časť skutočností, ktoré vyšli v konaní najavo, ale súd ich spôsobom v celom súhrne posudzovaných skutočností nezhodnotil. Súd prvého stupňa argumentoval, najmä výsledkami znaleckého dokazovania, pričom, poukázal na viaceré nedostatky posudku, ktoré spôsobili zmätočnosť a nepreskúmateľnosť. Znalec hrubo zanedbal potrebné psychologické vyšetrenie dieťaťa, psychologické vyšetrenie dieťaťa je nedostatočné. Súd prvého stupňa nechal do úvahy, že maloletý S. sa vyjadril, že chce byť viac s maminou, ako je teraz, ale že chce zostať u tatina a že šuškal otcovi, aby s ním pri vyšetrení zostal. Uvedené skutočnosti tiež spôsobujú zmätočnosť a nepreskúmateľnosť znaleckého posudku. Súd nedostatočne vyhodnotil zistenia týkajúce sa matky, jej povahové vlastnosti, jej osobnosť, reakcie v jednotlivých situáciách, pričom takéto vlastnosti matky považuje za negatívne intervenujúce vlastnosti pri výchovnom pôsobení matky na dieťa vo vyhranených situáciách, ktorým sa nemožno vyhnúť vo výchovnom procese. Napriek tomu znalec uviedol, že matka má lepšie osobnostné predpoklady k výchove maloletého S.. Výpoveď znalca, že matka je spôsobilejšia zvládnuť výchovu a celkovú starostlivosť o maloletého, ako otec, nemá žiadnu reálnu oporu a nie je dôvodná, nakoľko žiadny odborník nemôže tvrdiť, že jeden typ osobnosti je kompetentnejší pre výchovu dieťaťa, ako ostatné typy. Záver, že prostredie matky je vyhovujúcejšie považuje tiež za nepodložený. Poukázal aj na rozporuplnosť tvrdení súdu prvého stupňa, keď na jednej strane tvrdil, že prihliadol na znalecký posudok predložený otcem, ale zamietol ďalšie návrhy na vykonanie dokazovania. On zabezpečoval starostlivosť o maloleté dieťa prakticky od jeho narodenia a táto aj bola potvrdená rozsudkom Okresného súdu Nitra zo dňa 12.07.2012. Doposiaľ má všetky podmienky pre starostlivosť o maloletého, u neho je zabezpečené stabilné a milujúce prostredie, on zo svojho príjmu živí seba aj maloletého S., financuje domácnosť, jeho príjmy sú dostatočné na to, aby maloletého zabezpečil všetko potrebné. Žiadal, aby odvolací súd zopakoval dokazovanie v potrebnom rozsahu a doplnil dokazovanie vykonaním ďalších dôkazov, žiadal aby vypočul znalca, ktorý vypracoval znalecký posudok č. 12/14 a ustanovil ďalšieho znalca za účelom posúdenia súčasného psychického stavu maloletého a jeho väzby. Žiadal, aby maloletý bol ponechaný v osobnej starostlivosti otca, obaja rodičia budú oprávnení zastupovať a spravovať jeho majetok a matka bude mať povinnosť prispievať na výživu maloletého S. sumou XXX € mesačne. Žiadal upraviť styk matky s maloletým každý párny týždeň v kalendárnom roku od štvrtka 16.00 hod. do nedele 17.00 hod., každý nepárny týždeň v kalendárnom roku od stredy 16.00 hod. do piatka 8.00 hod., každý kalendárny rok počas letných prázdnin od 1.7. do 15.7. a od 16.8. do 31.8., upraviť styk počas vianočných sviatkov a veľkonočných sviatkov.

Proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa podala odvolanie aj matka maloletého, odvolanie podala v časti výroku o zastupovaní a správe majetku proti určeniu vyživovacej povinnosti k maloletému a v časti úpravy styku. V časti zverenia maloletého Adama do jej starostlivosti považovala rozsudok za správny, odvolanie podala len v snahe zachovať právnu istotu v komplikovanom vzťahu medzi ňou a starou matkou reprezentovanom v tomto konaní otcem maloletého a nie z dôvodu snahy zužovať styk otca s dieťaťom. Vo veci správy a zastupovania majetku maloletého žiadala, aby maloletého zastupovala a spravovala len ona, ako matka. Svoj návrh zdôvodnila tým, že otec s ňou komunikuje len pod tlakom súdnej moci a preto je v záujme maloletého, aby zastupovala maloletého len ona. Pokiaľ ide o výšku vyživovacej povinnosti vytykala súdu prvého stupňa, že súd prvého stupňa riadne nezistil skutkový stav možnosti, schopnosti a majetkové pomery otca. Otec disponuje vysokoškolským právnickým vzdelaním, pričom

uviedol, že nepodniká, poskytuje právne poradenstvo za minimálnu mzdu advokátskym kanceláriám v Bratislave. Podľa jej názoru otec má možnosti dosahovať príjem na podstatnej vyššej úrovni, ak bolo zistené. Jeho mzda by sa mala pohybovať približne vo výške X.XXX €. V časti úpravy styku žiadala doplniť, že režim stretávania dieťaťa s otcom sa vzťahuje výlučne na bežný kalendárny rok a nevzťahuje sa na obdobie prázdnin, v opačnom prípade by vznikali problémy a dieťa by nemalo možnosť absolvovať s ňou žiadnu dovolenku. Žiadala upraviť styk každý páry víkend v bežnom kalendárnom roku od piatka od 16.00 hod. do nedele do 17.00 hod. a každý nepárny týždeň v bežnom kalendárnom roku od utorka 16.00 hod. do 18.00 hod. a vo štvrtok od 16.00 hod. do 18.00 hod. s výnimkou osobitne upravených vianočných, veľkonočných sviatkov a letných prázdnin. V čase letných prázdnin žiadala upraviť styk od 01.07. od 8.00 hod. do 15.07. do 18.00 hod. a od 01.08. od 8.00 hod. do 15.08. do 18.00 hod. s tým, že bežný styk sa v tomto čase realizovať nebude. Za súčasnej úpravy styku by nemala možnosť s dieťaťom tráviť žiadnu dovolenku. Taktiež žiadala zohľadniť, že počas vianočných sviatkov má maloletý meniny aj narodeniny a adekvátne tomuto upraviť styk každý nepárny kalendárny rok v čase vianočných sviatkov od 24.12. od 9.00 hod. do 25.12. do 10.00 hod. a každý páry kalendárny rok od 25.12. od 10.00 hod. do 26.12. do 17.00 hod. a každý páry kalendárny rok od 28.12. od 9.00 hod. do 1.1. do 19.00 hod.. Namietala tiež spôsob odovzdávania a preberania maloletého, kde je potrebné zohľadniť, že maloletý chodí do predškolského zariadenia s tým, že v tomto čase, aby ho otec vyberal priamo z predškolského zariadenia, aby sa maloletý nemusel zbytočne vozit' v aute, čím sa stráca aj čas na stretnutie. Žiadala zmeniť rozhodnutie súdu prvého stupňa tak, že maloletého vo všetkých právnych úkonoch zastupuje matka, otec je povinný prispievať na výživu maloletého sumou XXX € mesačne a styk otca s maloletým bude upravený každý páry víkend v bežnom kalendárnom roku od piatka od 16.00 hod. do nedele do 17.00 hod. a každý nepárny týždeň v bežnom kalendárnom roku v utorok od 16.00 hod. do 18.00 hod. a vo štvrtok od 16.00 hod. do 18.00 hod., s výnimkou osobitne upravených vianočných a veľkonočných sviatkov a letných prázdnin, každý kalendárny rok v čase letných prázdnin od 01.07. od 8.00 hod. do 15.07. do 18.00 hod. a od 01.08. od 8.00 hod. do 15.08. do 18.00 hod., bežný styk počas letných prázdnin nerealizuje, v čase od 15.07. od 18.00 hod. do 1.8. do 8.00 hod. a od 15.8. od 18.00 hod. do 31.8. do 18.00 hod. bude maloletý výhradne v osobnej starostlivosti matky. Každý nepárny kalendárny rok v čase vianočných sviatkov od 24.12. od 9.00 hod. do 25.12. do 10.00 hod. a každý páry kalendárny rok v čase od 25.12. od 10.00 hod. do 26.12. do 17.00 hod. a každý páry kalendárny rok od 28.12. od 9.00 hod. do nasledujúceho 1.1. do 19.00 hod. s tým, že otec si prevezme maloletého počas víkendov a sviatkov v mieste bydliska matky a počas pracovných dní v materskej škole alebo v škole, ktorú bude maloletý navštevovať a v určené dni a hodiny vráti maloletého v mieste bydliska matky.

Otec vo vyjadrení k odvolaniu matky uviedol, že matka uvádza nepravdivé skutočnosti a zavádza odvolací súd tvrdeniami, marí konanie pred súdom prvého stupňa. uvedené svedčí o charaktere matky. Taktiež dal do pozornosti nedostatky, ktoré vytykal znaleckému posudku vo svojom odvolaní, čo matka v odvolaní opomenula, pretože znalecký posudok bol vypracovaný jednostranne v jej prospech. Nesúhlasil s návrhom matky, aby sama zastupovala maloleté dieťa a spravovala jeho majetok, keďže uvedené je v rozpore so Zákonom o rodine. Trval na tom, že obidvaja rodičia budú zastupovať a spravovať majetok maloletého. Pokiaľ ide výšku vyživovacej povinnosti poukázal na to, že doposiaľ znášal všetky náklady na maloletého a nikdy nepovažoval úhradu nákladov navyše. S ohľadom na rozsah styku považuje určené výživné za primerané. Matka opomenula skutočnosť, že zamestnanie na pozícii firemného právnik by predstavovalo časové náročnejšie zaťaženie otca na úkor maloletého dieťaťa, ako podnikateľská činnosť, ktorú on vie prispôsobiť potrebám maloletého. V úprave styku nesúhlasil s tým, že by sa dieťa preberalo a odovzdávalo len v bydlisku matky, keď tvrdil, že aj matka sa má zúčastňovať na odovzdaní a prevzatí maloletého. Súhlasil s pripomienkou matky, aby bol styk počas letných prázdnin upravený od 1.7. do 15.7. a od 1.8. do 15.8., súhlasil s tým, že v období sviatkov a prázdnin bežný styk sa realizovať nebude, taktiež súhlasil s ideou matky o úprave styku počas vianočných sviatkov. K odovzdávaniu a preberaniu maloletého súhlasil s preberaním maloletého v predškolskom zariadení, pričom zdôraznil, že z uvedené má čo najmenej zaťažovať maloletého a finančne rodičov.

Vo vyjadrení na odvolanie otca matka uviedla, že rozhodnutie súdu prvého stupňa v časti zverenia maloletého považuje za správne, maloletý je u nej spokojný, vedia sa s otcom dohodnúť na jeho spoločnej výchove. Konanie sa však spája s vymyslenými a nepravdivými urážkami zo strany otca pod vplyvom starej matky, ktoré nie sú schopní preukázať a rozvracajú ich vzťah. Poprela tvrdenia otca, zotrvala na svojich vyjadreniach v odvolaní a žiadala rozhodnúť v zmysle svojho odvolacieho petitu.

Odvolačný súd preskúmal vec podľa § 212 ods. 2 písm. a/ O.s.p., prejednal vec podľa § 214 ods. 2 O.s.p., s verejným vyhlásením rozhodnutia podľa § 156 ods. 3 O.s.p., a dospel k záveru, že odvolaniu otca nie je možné vyhovieť, odvolaniu matky je možné vyhovieť len čiastočne.

Súd prvého stupňa vo veci vykonal rozsiahle dokazovanie, z ktorého aj v časti zverenia maloletého do osobnej starostlivosti matky vyvodil správny právny záver. Súd prvého stupňa v tejto časti vykonal rozsiahle dokazovanie, ktoré aj riadne vyhodnotil. Správne vychádzal súd prvého stupňa zo znaleckého dokazovania, ktoré ako jeden z dôkazov nasvedčuje rozhodnutiu súdu prvého stupňa. Je potrebné upozorniť, že vo všetkých veciach starostlivosti o maloleté deti je prioritný záujem maloletého dieťaťa, od uvedenej skutočnosti odvíjal aj súd prvého stupňa svoje dokazovanie, pričom vychádzal z výpovedí svedkov, ako aj záverov znaleckého dokazovania. Odvolací súd sa zaoberal otcom namietaných nedostatkom zmeny pomerov. Závažnosť zmeny pomerov sa vyžaduje preto, lebo jeden z významných faktorov prispievajúcich k riadnej výchove dieťaťa je stabilita jeho pomerov, vrátane stability jeho výchovného prostredia. Zásadu stability výchovného prostredia dieťaťa nemožno uprednostniť, ak má ustúpiť vyššiemu cieľu, ktorým je zabezpečenie riadnej výchovy maloletého. Z obsahu rozhodnutia Okresného súdu v Nitre, č.k. 13P/187/2012-39 zo dňa 12.07.2012 bol maloletý S. zverený do osobnej starostlivosti otcovi a matka bola zaviazaná platením výživného v sume 100 € mesačne od 01.08.2012. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 31.07.2012. Z obsahu odôvodnenia uvedeného rozhodnutia vyplýva, že rodičia maloletého žiadali schváliť rodičovskú dohodu zo dňa 14.06.2012, pričom súd rozhodol rozsudkom a účastníci sa vzdali práva odvolať sa. Z uvedeného vyplýva, že prvotným rozhodnutím vo veci bolo rozhodnutím v súlade s navrhovanou rodičovskou dohodou za situácie, uvedené rozhodnutie zrejme preto nebolo odôvodnené. Za tejto situácie je potom zložitejšie preukazovať zmenu pomerov. Uvedené však nemôže znamenať, že by sa ktorýkoľvek z rodičov už nemohol nikdy domáhať zmeny rozhodnutia súdu prvého stupňa. Súd prvého stupňa potom správne zameral dokazovanie na zisťovanie vhodnejšieho prostredia pre maloletého a sledoval záujem maloletého. Správne potom nariadil znalecké dokazovanie, ktorého záver odvolací súd považuje za správny, pričom odvolacie námietky otca voči znaleckému dokazovaniu vyhodnotil odvolací súd, ako nedôvodné. Nespokojnosť otca je vyvolaná skutočnosťou, že znaleckým dokazovaním mu nebolo vyhovené. V každom štádiu konania sa rodičia maloletého dieťaťa môžu dohodnúť, čo je aj v najlepšom záujme dieťaťa, aby dieťa nebolo zaťažované a nestalo sa rukojemníkom rodičov pri rozhodovaní o právach a povinnostiach rodičov k nemu. V prípade, že k takejto dohode nedôjde, je potrebné autoritatívne rozhodnutie súdu, ktoré zabezpečí stabilitu pomerov maloletého v jeho záujme. Ani najlepšie súdne rozhodnutie nedokáže upraviť pomery maloletého pokiaľ rodičia neprejavia aspoň trochu dobrej vôle dohodnúť sa v záujme maloletého. Rodičia sú povinní v záujme maloletého komunikovať, pretože ak spolu nekomunikujú dieťa stráca emocionálne istoty a rodičia takto ohrozujú a brzdia jeho vývoj, aj keď dieťa má vysoké predpoklady dobre napredovať. Súd prvého stupňa potom správne vychádzal zo skutočnosti, že pre dieťa je vhodnejší rodič, ktorý je viac spôsobilý akceptovať druhého rodiča pri výchove dieťaťa. V danej veci možno konštatovať, že maloleté dieťa má dobrý citový vzťah k obidvom rodičom a maloleté dieťa nezaujíma nezhody a nepriateľské postoje rodičov. Nad uvedenou skutočnosťou by obidvaja rodičia mali uvažovať a tomuto prispôbiť svoje správanie. V tomto smere odvolací súd konštatuje, že matka je spôsobilejším vychovávateľom, keď zabezpečuje dieťaťu lepšie citové a emocionálne väzby a je ústretivejšia k výchovnému prostrediu a vplyvu otca maloletého. V uvedenej skutočnosti je potom potrebné vidieť zmenu pomerov, ktorá nastala, keď potreby dieťaťa budú lepšie zabezpečené zo strany matky. V danom prípade ide o dve porovnateľné výchovné prostredia, správne súd prvého stupňa vychádzal zo záverov znaleckého posudku, kde vyhodnotil osobnostné predpoklady matky pre výchovu maloletého ako vhodnejšie a v záujme maloletého. K námietkam otca voči znaleckému posudku odvolací súd konštatuje, že znalecký posudok bol vypracovaný tak, ako bolo požadované a konštatovanie, že znalec zanedbal vyšetrovanie dieťaťa, či psychologické vyšetrovanie je nedostatočné, nie je dôvodná. Súd nemá kompetencie ani vzdelanie na posudzovanie metód a spôsobov akým sa znalecké dokazovanie vykonáva, súd vyžaduje znalecký posudok práve na objasnenie skutočností, na ktoré sú potrebné odborné znalosti, aj odvolací súd považoval potrebu nariadenia ďalšieho znaleckého dokazovania za nadbytočnú, naviac posudok, ktorý predložil otec sa javí ako neobjektívny, keď sa vykonal bez účasti a vypočutia matky. Odvolací súd nevyhovел odvolaniu otca v časti zverenia maloletého zamietnutím návrhu matky. Znalecký posudok má objektívne posúdiť danú vec a preto nie je možné prihliadať na námietky, ktoré vyplývajú tak, ako sa konštatuje vyššie z nespokojnosti otca.

Odvolací súd nevyhovел odvolaniu matky v časti zmeny rozhodnutia týkajúcej sa zastupovania a správy majetku maloletého. Zastupovanie dieťaťa navonok je právo konať za dieťa s právnymi účinkami, ktoré je odrazom práva rodičov o dieťati rozhodovať. Zásadne v bežných veciach môže rozhodovať každý z rodičov samostatne, v iných než bežných veciach sú povinní rodičia sa dohodnúť. Pokiaľ sa nedohodnú rozhodne na návrh jedného z rodičov súd. Správa majetku dieťaťa predstavuje právo rodiča obhospodarovať majetok dieťaťa v súlade s jeho záujmami. Aj toto právo patrí obidvom rodičom pokiaľ sú známi a žijú a nebolo im súdom zasiahnuté do spôsobilosti na právne úkony, ani do výkonu rodičovských práv a povinností. Súd preto musí rešpektovať ust. § 28, § 38 a § 38 Zák. o rodine, keď podľa týchto ustanovení sú nositeľmi práva zastupovať a spravovať majetok dieťaťa obaja rodičia, zasiahnuť do výkonu rodičovských práv a povinností môže súd rodičovi výlučne z dôvodov, ktoré sú uvedené v ust. § 38, a to buď pozastavením výkonu, obmedzením výkonu alebo úplným pozbavením výkonu rodičovských práv a povinností. Preto v danej veci možno rozhodnúť len tak, že súd ponechá právo zastupovať dieťa a spravovať jeho majetok obom rodičom, realizovať ho budú v bežných veciach každý samostatne na základe svojho rozhodnutia, v podstatných veciach môže dieťa zastúpiť aj jeden z rodičov, avšak len po dohode s druhým rodičom, keďže o podstatných veciach musia rozhodovať spoločne.

Odvolací súd nevyhovел odvolaniu matky ani v časti úpravy vyživovacej povinnosti. Obidvaja rodičia majú vyživovaciu povinnosť k maloletému dieťaťu a túto sú povinní plniť si podľa svojich možností, schopností a majetkových pomerov. Odvolací súd, keďže pri úprave styku nevyhovел odvolaniu otca v časti prevzatia a odovzdávania dieťaťa, na ktorom by mala participovať aj matka, vzhľadom na rozdielnosť bydlísk, má za to, že výživné bolo určené správne a zabezpečí odôvodnené potreby maloletého dieťaťa. Tu nemožno nechať bez povšimnutia rozsah styku otca s maloletým skutočnosť, že otec bude zabezpečovať preberanie a odovzdávanie dieťaťa a rozsah jeho starostlivosti. V tejto časti rozhodol súd prvého stupňa taktiež správne.

Odvolací súd zmenil rozhodnutie súdu prvého stupňa len pokiaľ ide o styk otca s maloletým, pričom považoval za dôvodnú námietku matky, kde v čase bežného styku je potrebné vylúčiť styk počas vianočných, veľkonočných sviatkov a letných prázdnin. Odvolací súd upravil bežný styk v nepárnom týždni, nie je v záujme maloletého, aby sa dve popoludnia premiestňoval a trávil kratší čas s otcom, vhodnejšie vzhľadom na vzdialenosť bydlísk sa javí súvislé stretnutie, ktoré môže maloletý stráviť zmysluplnejšie. Odvolací súd považoval za dôvodnú námietku matky upraviť styk v čase letných prázdnin v čase od 1.7. do 15.7. a od 1.8. do 15.8., keď úpravou styku súdom prvého stupňa by vznikla jednak dlhšia časová medzera a jednak matka by bola obmedzená bežným stykom v trávení dovolenky s maloletým. Odvolací súd nevyhovел námietkam matky v časti úpravy styku počas vianočných sviatkov. Odvolací súd jeho toho názoru, že styk tak, ako bol upravený súdom prvého stupňa je v záujme maloletého, keďže ide o sviatky, ktoré sú sviatkami rodiny, v obidvoch prostrediach je maloletý zorientovaný a nie je v záujme maloletého, aby sa sviatky delili na jednotlivé časti a maloletý ich netrúvil súvisle s tým ktorým rodičom. Pokiaľ ide o narodeniny a meniny maloletého rodičia môžu nájsť vhodný spôsob ako oslavu týchto sviatkov zabezpečiť. Súdnym rozhodnutím nemožno pokryť všetky požiadavky k úprave styku, aj pri úprave styku súdnym rozhodnutím sa vyžaduje istá miera ústretovosti, veď rodičia rozhodujú o svojom dieťati. Počas jarných prázdnin odvolací súd neupravoval styk otca s maloletým, keďže jednak tak nevykonával ani súd prvého stupňa a maloletý ešte nie je zapojený do školskej dochádzky. Odvolací súd nevyhovел otcovi v ním navrhutej úprave preberania a odovzdávania dieťaťa a ponechal preberanie a odovzdávanie dieťaťa v mieste bydliska matky. Finančné náklady otca sú zohľadnené v určenom výživnom a otec sám v konaní prezentoval dostatok finančných prostriedkov na zabezpečenie potrieb dieťaťa. Námietku matky vyberať a odovzdať dieťa v predškolskom zariadení považoval odvolací súd za dôvodnú a vyhovel jej. Dieťa má tráviť čas s rodičom a nie pri prevoze v aute, keď rodičia majú rozdielne bydlisko.

Odvolací súd zmenil rozhodnutie súdu prvého stupňa v časti úpravy styku podľa § 220 O.s.p. a vo zvyšku rozhodnutie súdu prvého stupňa, ako správne podľa § 219 O.s.p. potvrdil.

Na záver odvolací súd apeluje na rodičov, aby komunikovali spolu v záujme maloletého korektne a racionálne bez vplyvu iných osôb. Dieťa sa nemôže stať rukojemníkom rodičov a nemôžu sa naň prenášať rodinné konflikty. Rodičia sú povinní komunikovať o veciach týkajúcich sa dieťaťa, ani jeden z rodičov nemá právo vytesňovať druhého rodiča zo života dieťaťa. Rodičia majú intelektuálne predpoklady spolu komunikovať. Maloletý S. má dobrý vzťah k obom rodičom, nechce im ublížiť,

maloletého konflikty v rodine nezaujímajú, preto ako dieťa sa má venovať činnostiam zodpovedajúcim jeho veku. Ak rodičia skorigujú svoje správanie hlavne maloletému uľahčia situáciu, v ktorej sa bez jeho zavinenia ocitol.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods.1 O.s.p., v spojení s § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p..

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.